

BIBEL OG BEKJENNELSE

NR. 2 2023 – 43. ÅRGANG

*«Løvet være Gud, vår Herre Jesu Kristi Far,
han som i sin rike miskunn har født oss på ny
til et levende håp ved Jesu Kristi oppstandelse
fra de døde, til en arv som aldri forgår, aldri
skitnes til og aldri visner.»
(1 Peter 1,3-4)*

BIBEL OG BEKJENNELSE

utgis av Den Lutherske Bekjennelseskirke.
ISSN 0806-5365

Bladet kommer ut med fire nr. pr. år.

Frivillig abonnementsavgift kr 150,- pr. år

Redaksjon:

Tor Jakob Welde (ansv. red.), Egil Edvardsen
og David Edvardsen

Redaksjonens adresse:

T.J. Welde, Sundts veg 9A, 5221 NESTTUN

E-post: pastorwelde@gmail.com

Internett: www.luthersk-kirke.no

Bankgiro: 3361 16 43948

Ekspedisjon: Egil Edvardsen, egil@luthersk-kirke.no, tlf. 99 03 98 56

**DEN LUTHERSKE
BEKJENNELSES-
KIRKE (LBK)**

Den Lutherske Bekjennelseskirke er en evangelisk-luthersk kirke som tror at Gud har gitt hele verden det glade budskap om den forsoning som har skjedd i Kristus. Vi tror at Jesus Kristus er sann Gud, at han har blitt menneske for vår skyld, levd et liv uten synd, lidt og dødt i vårt sted og oppstått fra de døde. Vi tar imot denne forsoning gjennom troen, får tilgivelse for alle våre synder og har løfte om evig liv sammen med Gud. Hensikten med vår kirkes eksistens er å føre videre dette glade budskap, og samles omkring forkynnelsen, dåpen og nattverden for å vokse i den tro vi har fått av Gud.

Vår kirkes tro har en eneste grunnvoll, nemlig det Ord som Gud har gitt oss i Det gamle og nye testaments hellige skrifter. Det er Gud selv som har inspirert de menneskelige forfatterne av Bibelens 66 bøker, og derfor må disse skrifter ikke betraktes som menneskelige produkt, men som Guds eget ord. Bibelens ord er den eneste normen for sann kristen lære. Vi tror at Bibelen må leses ut fra dens egenart og karakter. Poesi må leses som poesi, historie som historie, og så videre.

Vi bekjenner oss til de lutherske bekjennelsesskriftene som er samlet i Konkordieboken fra 1580, ettersom vi har funnet at de overensstemmer helt med vår kirkes eneste grunnvoll, Bibelen.

Vår tro er ikke ny, men har funnes i alle tider, der mennesker har tatt imot Guds ord og rettet seg etter det. Fordi vi vet at vi er store syndere for Gud, behøver vi Guds ords rene og klare undervisning der tilgivelse og oppreisning gis oss i forkynnelsen av Jesu forsoningsverk.

LBK deler tro og kirkefelleskap med KELK, Den konfesjonelle evangelisk-lutherske konferansen, som består av 32 medlemskirker rundt omkring i verden, blant annet Evangelisch-Lutherische Freikirche i Tyskland, Evangelical Lutheran Synod og Wisconsin Evangelical Lutheran Synod i USA. I alt er vi omkring en halv million kristne i dette internasjonale fellesskap. Det er vårt håp at flere skal komme med i vårt fellesskap der Frelseren Jesus og syndenes tilgivelse alltid står i sentrum.

Fra redaksjonen

*Vi fryder oss av hjertens grunn
og jubler høyt i denne stund,
På tronen sitter nå Guds Sønn!
I himlen hører han vår bønn!*

Etter et festhalvår - iblant kalt Herrens halvår - med jul, påske, Kristi himmelfartsdag og pinse, er vi nå inne i den andre delen av kirkeåret, som kalles treenighetstiden eller kirkens tid. Vi får ta med oss gleden fra høytidsfestene over i dette «festløse» halvåret, som har fokus på hvordan vi som kristne skal leve, vokse og modnes i troen på Jesus og være hans vitner her i verden. Gjennom nådens midler, evangeliet i ord og sakrament, sender han oss sin Ånd og er med oss alle dager. Faderen, Sønnen og Den Hellige Ånd vil fortsette å gi de trette kraft, så vi kan «løfte vingene som ørnen» (Jes 40,31).

Avisnyhetene er generelt lite oppmuntrende. Så mye strid og uro, frykt og forvirring, motløshet og nød. Så mange piler synes å peke i feil retning, ikke bare for samfunnet og verden, men også for kristenheten. Det er sekularisering og frafallstider. Og vi merker at vår egen, personlige tilstand heller ikke er noe å rope hurra for, for vi er skrupelige syndere som stadig havner feil i tanker, gjerninger og ord.

Men midt i alt dette gir Gud oss likevel glede. Han har særs gode nyheter til oss. «Frykt ikke! Se, jeg forkynner dere en stor glede!» lød beskjeden den natten Jesus ble født. Uansett hvordan situasjonen ellers ser ut eller føles, kan vi glede oss i Herren, på grunn av hans fullbrakte frelsesverk, juble fordi han er vår rettferdighet. «Gled dere alltid i Herren!» skriver apostelen Paulus. «Igjen vil jeg si: Gled dere! La alle mennesker få merke at dere er vennlige. Herren er nær. Vær ikke bekymret for noe! Men legg alt dere har på hjertet, fram for Gud. Be og kall på ham med takk» (Fil 4,4-6). Og apostelen Peter skriver: «Ham tror dere på, enda dere nå ikke ser ham. Og dere jubler og er fylt av en glede så herlig at den ikke kan rommes i ord, for dere når troens mål: frelse for deres sjeler» (1 Pet 1,8-9).

Kristendommen er gledens religion. Åndens frukt er glede (Gal 5,22). Ingen som helst grunn til pessimisme når du tilhører frelseren Jesus. Guds løfter kan ikke svikte, de står evig fast. Av bare nåde har han berget oss fra synden, djevelen og fortapelsen. «I Kristus Jesus har han reist oss opp fra døden sammen med ham og satt oss i himmelen med ham» (Ef 2,5-6). Allerede - og ennå ikke er den spenningsfylte realiteten for de troende. Vi har seieren inne, men vi er ennå ikke helt i mål. Midt i den gode striden er troen «sikkerhet for det som håpes, visshet om ting en ikke ser» (Hebr 11,1). «Hjertet deres skal glede seg, og ingen skal ta gleden fra dere,» sier Jesus, han skal gi oss sin fullkomne glede (Joh 15,11; 16,22).

«Nå fryd deg, kristne menighet!» er temaet for LBKs kirkemøte på Stemnestaden i Grinde siste helg i juli. Der håper vi mange vil være med. Se programmet på side 15 og merk påmeldingsfristen. Og be om at Gud må velsigne møtet. Vi ønsker alle lesere av bladet en glad og fin sommer.

Foto: J Scott Rakoz, unsplash.com

Den Treenige Gud er vår Frelser

Ver lova, Gud, vår Fader god, Guds Son, som opp frå døde stod, og Trøystaren, Guds Ande blid, høglova ver til evig tid!

Ved å betrakte naturen vet vi at det fins en Gud. En Skaper som er allmektig, som er allvitende, vis og god. Vi vet ut fra det skapte, når vi ser på stjernehimmelen, trærne, havet og fjellene og alt som lever, at det fins en Skaper. Vi vet av samvittigheten vår hva som er rett og godt for Gud og hva vi bør gjøre mot vår neste.

Vi kan ut fra naturen forstå at Gud har skapt oss og har omsorg for sitt skaperverk. Vi kan også forstå at vi står ansvarlige overfor Gud og en dag skal dømmes på bakgrunn av hva vi har gjort. Det vi lærer om Gud av naturen, kan fylle oss med ærefrykt for Guds storhet og frykt med tanke på Guds hellighet og dom. Det gir mennesket grunn til å søke, slik Luther søkte, etter en nådig Gud. I skaperverket ser vi Guds godhet, men vi lærer ikke å kjenne Guds nåde og tilgivelse.

I Skriften åpenbarer Gud seg ikke bare som én Gud, men også som den Treenige Gud. Den Treenige Gud er den frelsende Gud: Faderen, som sendte sin Sønn for å frelse oss ved troen og Den Hellige Ånd som fører oss til tro på Guds Sønn.

Ved Jesu dåp åpenbarer den Treenige Gud seg: Ånden kommer ned som en due over Jesus, Faderen taler fra himmelen og viser oss til Guds elskede Sønn. Jesus

står der, våt etter å ha blitt døpt av Johannes. Vi blir stadig vist til Jesus når vi skal lære å kjenne Gud. Jesus stiller seg på vår side og lar seg døpe med den dåpen som ellers var ment for syndere. Samtidig vitner Faderen og Ånden slik at vi forstår at Jesus slett ikke er en synder, men i stedet alltid er til glede for Faderen: «I ham har jeg min glede». Jesus Kristus bytter plass med oss – vi ser det ved Jesu dåp, når han også lar seg behandle som en synder, slik at vi, når vi blir døpt, skal bli tilregnet Kristi rettferdighet. Vi ser det på korset, der han henger slik vi burde ha hengt. Der blir Guds vrede utøst og Sønnen forlatt, slik at vi får gå fri og ved troen tas opp som Guds barn. For så høyt har Gud elsket verden at han ga sin enbårne Sønn.

Men hvis Gud ikke hadde sendt sitt ord og sin Ånd, ville vi ikke hatt noen nytte av Kristi verk. «Kristus har vunnet skatten for oss ved sin lidelse, død og oppstandelse. Men dersom dette verk ble skjult og ingen fikk vite om det, da ville alt være forgjeves, alt ville være tapt,» sier Luther i sin Store Katekisme, når han skriver om Åndens gjerning. Det er virkelig den Treenige Gud som er vår Frelser. Vi bør imidlertid ikke begynne å gruble over hvordan Gud kan være både tre og én. Men når vi søker Gud, blir vi henvist til Kristus: Guds Sønn som er blitt menneske og lagt i en krybbe, som ble korsfestet, døde og ble begra-

vet og oppsto og etter sitt fullførte verk viste disiplene sine naglemerkede hender.

Samtidig kan vi på en enkel måte også lære å kjenne Gud som Treenig. Det gjør vi i katekismen, der vi blir minnet om at Faderen har skapt oss og har omsorg for oss og forsørger oss med alt det vi trenger for å leve, ikke fordi vi fortjener det, men fordi han er vår gode Far. Vi blir minnet om at Jesus, Guds Sønn, har kjøpt oss fri med sitt dyre blod, sin lidelse og sin død, slik at vi skal tilhøre ham og tjene ham, nå og i evighet. Vi blir minnet om hvordan Den Hellige Ånd førte oss til troen og bevarer oss i troen ved evangeliet i ord og sakrament, siden vi ikke ved egen kraft kan tro på Jesus Kristus eller komme til ham.

Ut fra naturen vet vi at det fins en god Gud som er vis og allmektig. I Skriften åpenbarer Gud seg tydeligere, som den Treenige Gud som frelser oss og slik gjør oss til sine egne.

Herre, mitt hjerte er ikke hovmodig, mine øyne er ikke stolte. Jeg går ikke med tanker som er for store og underfulle for meg. Nei, jeg har fått min sjel til å bli stille og rolig, som et lite barn hos sin mor. Som det lille barnet, slik er min sjel i meg. Israel, vent på Herren fra nå og til evig tid! (Salme 131)

Anders Nissen, Sverige

Livets ord

Bibelstudium over 1. Johannesbrev – del 1

«Det som var fra begynnelsen, det vi har hørt, det vi har sett med egne øyne, det vi så og som hendene våre tok på, det forkynner vi: livets ord. Og livet ble åpenbart, vi har sett det og vitner om det og forkynner dere det evige liv, som var hos Far og ble åpenbart for oss. Det som vi har sett og hørt, forkynner vi også for dere, for at dere skal ha fellesskap med oss, vi som har fellesskap med Far og med hans Sønn Jesus Kristus. Og dette skriver vi for at deres glede skal være fullkommen.» (1 Joh 1,1-4)

Det som var fra begynnelsen. Slik begynner apostelen. Kerint, en gnostiker som levde samtidig med Johannes, fornektet Kristi guddommelige natur. Han mente at Jesus ikke var sann Gud, men bare et menneske. Johannes avviser dette her med én gang. Livets ord, som Johannes skriver om, fantes lenge før han ble åpenbart. Han er fra eldgammel tid.

Han var fra begynnelsen. Han sikter til samme begynnelse som i evangeliet sitt: «I begynnelsen var Ordet» (Joh 1,1). Det er samme begynnelse Moses taler om helt i begynnelsen av Bibelen: «I begynnelsen skapte Gud himmelen og jorden» (1 Mos 1,1).

Livets ord, den evige Guds Sønn, er blitt menneske. Apostlene er vitner. Det framhever Johannes med mange ord: *Det vi har hørt, det vi har sett med egne øyne, det vi så og som hendene våre tok på.* Lignende framhever Peter at apost-

lene er vitner: «Vi fulgte jo ikke klokt uttenkte myter da vi kunngjorde for dere vår Herre Jesu Kristi kraft og hans komme. Nei, vi var øyenvitner og så hans guddommelige storhet. For han fikk ære og herlighet av Gud, sin Far, den gang røsten lød over ham fra den høyeste herlighet: «Dette er min Sønn, den elskede, i ham har jeg min glede.» Vi hørte selv denne røsten fra himmelen da vi var sammen med ham på det hellege fjellet» (2 Pet 1,16-18).

Det vi har sett med egne øyne, det vi så. Johannes bruker to forskjellige ord for å se. Det andre betyr «betrikte». Det uttrykker at de så ham lengre perioder, altså ikke bare i korte glimt. Gud ga dem god tid til å innse hvem han var.

Det som hendene våre tok på. Apostlene tok på livets ord, den evige Guds Sønn. Mennesket Jesus er Gud. Da apostlene så Jesus, så de Faderen (Joh 14,9). Alt mennesket Jesus gjør, tilskrives også hans guddommelige natur. Det var ikke bare mennesket Jesus som ble født og som led og døde. Det var Guds Sønn. Engelen sier til Maria: «Barnet som blir født, skal være hellig og kalles Guds Sønn» (Luk 1,35). Verdens herskere «korsfestet herlighetens Herre» (1 Kor 2,8). Gud «sendte sin egen Sønn som syndoffer» (Rom 8,3). Var han bare et menneske, kunne han ikke ha hjulpet oss. En evig

løsepenge var nødvendig.

Johannes forkynner *om livets ord*. Han taler ikke om det skrevne ord, men om mennesket Jesus Kristus, Ordet som var i begynnelsen og som er blitt menneske (Joh 1,1,14). Hvorfor kalles Jesus for Ordet? Vi bruker ord for å gi oss til kjenne og vise andre hva vi tenker om dem. Ved Jesus åpenbarer Gud hvem han er og hvilken holdning han har til oss.

Av naturen kjenner vi ikke Gud. Vi har riktignok en viss kunnskap om ham. Vi har en viss kunnskap om hvordan han vil vi skal leve og at vi fortjener straff om vi ikke lever slik. Men vi kjenner ikke hans innerste vesen. Det åpenbarer Ordet for oss. Johannes skriver i innledningen til evangeliet sitt: «Ingen har noen gang sett Gud, men den enbårne, som er Gud, og som er i Fars favn, han har vist oss hvem han er» (Joh 1,18). Jesus sier til Filip: «Har dere kjent meg, skal dere også kjenne min Far» (Joh 14,7).

Ved å sende sin Sønn åpenbarer Gud sin nådige holdning til oss mennesker. «Ordet ble menneske og tok bolig iblant oss, og vi så hans herlighet, en herlighet som den enbårne har fra sin Far, full av nåde og sannhet» (Joh 1,14). «Slik har Gud elsket verden at han ga sin Sønn, den enbårne, for at hver den som tror på ham, ikke skal gå fortapt, men ha evig liv»

(Joh 3,16). «Ved dette ble Guds kjærlighet åpenbart blant oss, at Gud sendte sin enbårne Sønn til verden for at vi skal leve ved ham» (1 Joh 4,9).

Jesus er et slikt ord som også er livet. I neste setning kaller Johannes ham ganske enkelt for «livet». Det er en guddommelig egenskap. Bare Gud er livet. Bare Gud har liv i seg selv. I motsetning til oss har han ikke livet fra noen andre, men er selv livets kilde. Men her tilskriver Johannes et menneske egenskapen å ha liv i seg selv og være livets kilde. Han taler nemlig om Ordet som er blitt menneske. Hvordan kan et menneske ha en egenskap som bare Gud har? Nettopp fordi han er livets ord. Siden han er ett med Faderen, bor hele guddomsfylden i ham. Han har hele Guds herlighet i seg. Det inkluderer alle guddommelige egenskaper.

Og livet ble åpenbart. Det ble åpenbart da Guds Sønn ble menneske. «I ham var liv, og livet var menneskenes lys» (Joh 1,4). «Han har ført liv og udødelighet fram i lyset ved evangeliet» (2 Tim 1,10).

Vi forkynner dere det evige liv som var hos Far og ble åpenbart for oss. «Det evige liv» er samme person som «livets ord» og «livet». Mot slutten av brevet understreker Johannes at det er Jesus Kristus han sikter til. «Vi er i Den sanne, vi som er i hans Sønn, Jesus Kristus. Han er den sanne Gud og det evige liv» (1 Joh 5,20).

Apostlene forkynner det evige liv for oss for at vi skal ha det. Johannes skriver senere i brevet sitt: «Gud har gitt oss evig liv, og dette liv er i hans Sønn. Den som har Sønnen, har livet, men den som ikke har Guds Sønn, har ikke livet. Dette har jeg skrevet til dere for at dere skal vite at dere har evig liv, dere som tror på Guds Sønns navn» (1 Joh 4,11-13).

I Kristus har vi uforgjengelig, endeløst liv. «Jeg er oppstandelsen og livet. Den som tror på meg,

skal leve om han enn dør. Og hver den som lever og tror på meg, skal aldri i evighet dø» (Joh 11,25-26).

Johannes og de andre apostlene forkynner det de har sett og hørt, for at de som hører forkynnelsen, skal ha fellesskap med dem. Han beskriver fellesskapet nærmere som følger: *Og fellesskapet er med Faderen og med hans Sønn Jesus Kristus.* Nå i den siste tid bruker Gud apostlenes ord til å kalle mennesker til dette fellesskapet. Jesus ber i den øversteprestelige bønne: «Jeg ber ikke bare for dem, men også for dem som gjennom deres ord kommer til tro på meg. Må de alle være ett, slik du, Far, er i meg og jeg i deg. Slik skal også de være i oss» (Joh 17,20-21). «Dere er alle én i Kristus Jesus» (Gal 3,28). «Dere er ikke lenger fremmede og utlendinger. Nei, dere er de helliges medborgere og Guds familie. Dere er bygd opp på apostlenes og profetenes grunnvoll, med Kristus Jesus selv som hjørnesteinen» (Ef 2,19-20).

Det som hindret oss fra å ha fellesskap med Gud, har Jesus tatt bort. Han har tatt bort vår synd. I bytte gir han oss sin rettferdighet og hellighet. Han gir det til oss ved sitt ord. Dermed har vi fellesskap med Gud. Han er vår Far og vi hans barn. Vi er hans arvinger og Kristi medarvinger.

Det som apostlene forkynte muntlig, skrev de også. Johannes skriver: *Det som vi har sett og hørt, forkynner vi også for dere... Og dette skriver vi.* Med «dette» sikter han til det han forkynner. I apostlenes skrifter har vi det samme budskapet som de forkynte muntlig. Slik samordner også apostelen Paulus den muntlige og den skriftlige undervisningen sin: «Stå derfor fast, søsken, og ta vare på de overleveringene vi har undervist dere i, enten muntlig eller i brev» (2 Tess 2,15). Han understreker for menigheten i Korint at evangeliet han kunngjør for dem, er det han forkynte dem (1 Kor 15,1-2). Vi

har det samme frelsende evangeliet i apostlenes skrifter, Det nye testamente. Det er trøstefullt å vite.

Og dette skriver vi for at deres glede skal være fullkommen. Det gir oss god grunn til å studere det de skriver. Det gir oss visshet om at vi har fellesskap med Faderen og Sønnen. Det gir oss visshet om at Gud har tilgitt oss og gitt oss evig liv. Denne sannheten gjør oss glade i hjertet. Det er ikke en slik glede som alltid gir oss gode følelser eller som gjør livet sorgløst og problemfritt i denne verden. Men den hjelper oss med å bære vonde følelser, sorger og problemer.

Vi befinner oss i en jammerdal. Vi har kors å bære. Vi må gå inn i Guds rike gjennom mange trengsler. Men korset og trengslene er forbigående og kortvarige. Vi har evig glede i vente hos Gud i himmelen. Nettopp dette håpet gjør oss glade allerede, selv om vi skulle ha det tungt. Håpet fører med seg at vi takker Gud også for kors og trengsel. Apostelen Peter oppfordrer oss til å glede oss jo mer vi får del i Kristi lidelser (1 Pet 4,13). Apostlenes skrifter gir oss kraft til det. De forkynner nemlig det glade budskapet om livets ord, Jesus Kristus, soningen for våre synder. Han er vårt liv. Han er vår glede.

Ved ordet om ham får vi en forsmak på gleden vi har i vente i himmelen. Det er en glede som ikke kan beskrives. «Hos deg er glede i overflod, fryd uten ende ved din høyre hånd» (Sal 16,11). «De som Herren har fridd ut, skal vende tilbake. De kommer til Sion med jubel, med evig glede om sin panne. Fryd og glede griper dem, sorg og sukk må flykte» (Jes 35,10).

David Edvardsen

“Johann Eschs og Heinrich Voes’ martyrium” (1554), Ludwig Rabus

Reformasjonens første martyrer

På første halvdel av 1500-tallet var kjetteri, dvs. forfalskning av den kristne lære, en forbrytelse man kunne bli dømt til døden for. Så da keiser Karl V våren 1521 offentliggjorde sitt Worms-edikt, der Martin Luther ble fordømt som kjetter på grunn av sin avvisning av den katolske kirkes lære og praksis, ble det plutselig farlig å være tilhenger av den lutherske lære. Det var nå forbudt enten med ord eller gjerninger å forsvare, beskytte eller hjelpe Luther. Reformatoren selv ble holdt i skjul på hemmelig sted av vennene sine.

Siden 1519 hadde Luthers skrifter fått mange lesere i Nederlandene. Noen av hans ordensbrødre i augustinerklosteret i Antwerpen hadde studert i Wittenberg. I 1522 bekjente alle munkene i dette klosteret seg offentlig til den lutherske lære. Samtlige ble da arrestert og sendt til fengselet i Vilvorden i nærheten av Brussel, der de ble forhørt av blant andre generalinkvisitoren i Köln. Munkene ble redde da de forsto at de risikerte å bli brent på bål. Alle unntatt tre av dem bøyde seg derfor for kravet om å trekke tilbake sin lutherske bekjennelse, og de ble satt fri.

Hendrik Voes, Jan van Essen og Lambrecht Thorn var de tre unge mennene som holdt fast ved bekjennelsen. Inkvisitoren gjorde klart et dokument med sekstio kjetterske lærepunkter som var mer enn nok til å få dem dømt. Fangene ble den 1. juli 1523 ført i prosesjon til stortorget ved rådhuset i Brussel, der det var gjort klart til bålbrekking. I folkemengden som var samlet for å se på var inkvisitoren og en del dominikaner-, fransiskaner- og karmelittmunker.

De tre mennene ble fratatt sine munkeordensdrakter og kledd i svarte og gule kjetterkjortler. De fikk en siste mulighet til å frasi seg sin evangeliske tro. Lambrecht Thorn ba om noen dagers betenkningstid og ble sendt tilbake i fengsel (hvor han ble værende til han døde en naturlig død seks år senere. Venner smuglet inn mat og teologisk litteratur, inkludert et personlig brev fra Luther.)

Hendrik Voes og Jan van Essen avsto blankt å trekke tilbake sin bekjennelse. Da ble de bundet til staken og boddelen tok fakkelen og tente på. Mens ilden flammert opp, sang de to martyrene lovsangen *Te Deum laudamus* – *O store Gud, vi lover deg*.

I løpet av få dager ble det trykket og spredt en liten pamflett som fortalte detaljene om hendelsen. Den anonyme forfatteren sympatiserte med ofrene, han mente en stor urett var begått og at myndighetene var noen kjeltringer.

Da Luther fikk vite hva som hadde skjedd, gråt han og sa: «Jeg trodde det var jeg som skulle bli den første til å dø som martyr for det hellige evangeliet. Men jeg er ikke verdig.» Deretter satte han seg ned og skrev et trøstebrev og en sang til de kristne i Nederlandene. «Ein neues Lied wir heben an» (Vi løfter opp en ny sang) handler om hendelsen i Brussel og viser Luthers store begavelse som dikter. Etter denne debuten fulgte et skred av nye salmer og sanger fra hans hånd, og *Ein neues Lied* ble publisert i en av de første lutherske salmebøkene fra året 1524.

Tor Jakob Welde

Om utvelgelsen og menneskets frie vilje

Det fins de som mener at «Gud har utvalgt alle mennesker til salighet, og hver og en gjør sitt valg». Men dette lærer ikke Bibelen.

Det er Bibelens klare lære at Gud «vil at alle mennesker skal bli frelst og lære sannheten å kjenne» (1 Tim 2,4). Guds nådevilje er allmenn og Kristi soningsverk er også allment. Intet menneske behøver å gå fortapt av den grunn at det ikke skulle finnes noen forsoning eller rettferdighetsklæring for ham eller henne. For gjennom Kristus er det blitt gjort opp for oss (Jes 53), ja, Kristus tok hele verdens synd på seg (Joh 1,29). Men dessverre avviser de fleste denne nåden. Selv om frelsen tilbys gratis til alle for Kristi skyld, er det likevel få som tar imot denne gaven.

Ifølge Bibelen er de troendes tro helt og holdent et verk av og en gave fra Gud (Ef 2,1-10). Men samtidig er ikke vantroen til de vantro Guds feil, men helt og holdent deres egen feil. Dette får ikke fornuften vår til å gå i hop. Men det er Bibelens klare lære, og vi skal ta vår fornuft til fange under Skriftens ord.

Fornuften pleier å ta to veier. Enten tar den utgangspunkt i at troen helt og holdent er en gave fra Gud. Da må det være Guds feil at noen ikke har fått denne gaven. Eller så tar fornuften utgangspunkt i at det er på grunn av menneskets uvillighet at det går fortapt. Da må det til en viss grad avhenge av mennesket, av hans eller hennes valg, at noen blir troende og ikke andre. Men fornuften tar feil i begge tilfeller.

Bibelen sier at «mange er kalt, men få er utvalgt» (Matt 22,14), og «alle som var bestemt til evig liv, kom til tro» (Apg 13,48). Bibelen kaller de troende for «de hellige» eller «de utvalgte», de er blitt innskrevet i Livets bok før

verdens grunnvoll ble lagt (jf. Fil 4,3; Ef 1,4). Dette betyr at de troende baserer sin omvendelse, sin bevaring i troen og sin endelige salighet, ikke på sitt valg og sin egen innsats, men utelukkende på Guds ufattelig store nåde mot dem. Det er helt og holdent Guds verk at de, og nettopp de, er blitt ført fra vantroens åndelige død og mørke til troens liv og lys, og de stoler bare på Guds nåde og løfte når det gjelder å bli bevart. Kristus har jo lovet dem: «Ingen skal rive dem ut av min hånd» (Joh 10,28).

De troende baserer sin omvendelse, sin bevaring i troen og sin endelige salighet, ikke på sitt valg og sin egen innsats, men utelukkende på Guds ufattelig store nåde mot dem.

Bibelen sier: «Dere har ikke utvalgt meg, men jeg har utvalgt dere» (Joh 15,16). Og i Mark 13,20 heter det: «Om ikke Herren forkortet de dagene, ville ikke noe menneske bli frelst. Men for deres skyld som han har utvalgt, har han forkortet de dagene.»

Vi kan sammenlignes med den bortkomne sauen eller den nedslåtte mannen som hadde gått evig fortapt om ikke den gode gjeteren og den barmhjertige samaritanen hadde funnet oss og reddet oss. At dette skjedde er ikke vårt valg. I vantroens mørke har vi ifølge Bibelen og ifølge vår lutherske bekjennelse en trellbunden vilje, som ikke på noen måte kan medvirke til vår omvendelse. Vi kan kun gjøre motstand. «Derfor er det som kjøttet vil, fiendskap mot Gud, for det bøyer seg ikke

under Guds lov og kan heller ikke gjøre det,» sier Bibelen (Rom 8,7).

Når man lærer at utvelgelsen er allmenn, har man blandet sammen Guds barns utvelgelse til salighet med Guds allmenne nåde og den allmenne rettferdiggjørelsen. I de lutherske bekjennelsesskriftene, Konkordieformelens artikkel XI, understrekes det at utvelgelsen kun gjelder Guds barn. Men dette betyr ikke at en forneker Guds allmenne nådevilje og at Kristi stedfortredende soning har skjedd for absolutt alle mennesker. Det understrekes at Guds nåde og rettferdiggjørelse er evangeliets gave til alle mennesker.

Legg også merke til at ingen er utvalgt til fortapelse, slik den rene kalvinismen lærer. Den som forblir i vantro og går evig fortapt, har seg selv å skylde for det. «Stivnakket er dere, uomskåret både på hjerte og ører! Alltid står dere Den Hellige Ånd imot, som deres fedre, så også dere,» sier Stefanus (Apg 7,51). «Jerusalem, Jerusalem, du som slår profetene i hjel og steiner dem som er sendt til deg! Hvor ofte ville jeg ikke samle barna dine som en høne samler kyllingene under vingene sine. Men dere ville ikke,» sier Jesus (Matt 23,37). Men de som er blitt troende og blir bevart og evig salige kan likevel bare henvise til Guds store nåde og utvelgelse. For før troen var også de i den ondes makt, åndelig døde og blinde. Deres utvelgelse er på ingen måte basert på noe Gud har forutsett i dem. Troen er helt og holdent en gave av nåde alene.

Seth Erlandsson, Sverige

Fra Biblicum nr 3-4/1980, litt bearbeidet

“Vuggen” (1872), Berthe Morisot

Hva menes med å være en «gjenfødt» kristen?

En tidligere lutheraner jeg møtte på et sykehjem fortalte meg at hun som ung kvinne ble forvirret da venner i pinsebevegelsen insisterte på at hun trengte å bli «født på ny». Da de spurte henne om hun hadde blitt det, visste hun ikke hva hun skulle svare. Hun kunne ikke huske å ha hørt pastoren sin bruke det uttrykket i kirken.

Vennene hennes siterte Jesu ord til Nikodemus: «Den som ikke blir født på ny, kan ikke se Guds rike» (Joh 3,3). Hun ble urolig. Jo mer hun snakket med disse vennene, jo mer ble hun i tvil om sin tro og frelse. De sa hun trengte å erfare frelsen på en personlig og dramatisk måte. Hun måtte selv bestemme seg for å stole på og følge Jesus. Hun trengte å invitere ham inn i hjertet sitt. Først da kunne hun være sikker på at hun var født på ny.

Til slutt ga hun etter for presset, «tok avgjørelsen» og ble medlem i kirken deres.

Vennene hennes hadde rett i én ting. Hun trengte å bli født på ny for å bli frelst. Det gjør vi alle. Men betyr det å bli født på ny virkelig å selv bestemme seg for Jesus og invitere ham inn i hjertet sitt?

Det er slik mange evangelikale kristne i vår tid forstår uttrykket. De tror at Jesus døde for deg på korset. Han tilbyr tilgivelse for alle dine synder. Han inviterer deg til å ta imot gaven hans. Han sender til og med Den Hellige Ånd for å forstyrre deg, dra deg, elske deg. Men, med evangelisten Billy Grahams ord, «selv etter alt dette, er det din avgjørelse om du vil ta imot Guds frie tilgivelse eller fortsette i din fortapte tilstand» (*How to Be Born Again*, s. 162).

Ny fødsel, billedlig talt

Var det dette Jesus mente da han insisterte på at vi må bli «født på ny»? Kanskje vi trenger en litt dypere forståelse av dette billedlige uttrykket.

Vi forstår hvor lite vi selv bidrar til vår egen naturlige, fysiske fødsel. Unnfangelsen er det foreldrene våre som tar seg av. Vi bidro ikke til den prosessen. Vi er et produkt av deres forening, ikke årsaken til den.

Våre mødres kropp nærer og utvikler vår egen lille kropp helt til vi kan klare å overleve utenfor livmoren. Alt vi trenger for vekst og modning under svangerskapet mottar vi fra mødrene våre. Når dagen kommer da vi skal bli født, er vi passive. Vi bidrar ikke til å bestemme fødselsdagen vår. Vi kan ikke forhindre den. Derfor bruker vi også en passiv form når vi snakker om det: Et barn *fødes*.

En mor føder. Fødselen er noe som skjer med oss uten noen beslutning eller samarbeid fra vår side.

Jesus var ikke uforsiktig da han valgte å benytte akkurat dette bildet om vår omvendelse fra vantro til tro. Apostelen Johannes bruker det samme passive bildet når han introduserer oss for Jesus i åpningsversene i sin evangeliebok: «Men alle som tok imot ham (Jesus), dem ga han rett til å bli Guds barn, de som tror på hans navn. De er ikke født av kjøtt og blod, ikke av menneskers vilje og ikke av manns vilje, men av Gud» (Joh 1,12-13). Jesus forklarte videre til Nikodemus: «Det som er født av Ånden, er ånd» (Joh 3,6). Gud er den eneste aktøren her. Vår nye trosfødsel er noe vi mottar, ikke noe vi gjør.

Dette betyr også at mennesker ikke føder ferdiglagede Guds barn med en naturlig kunnskap og tillit til ham. Fysisk liv kan ikke produsere åndelig liv. Vanlig fødeprosess frembringer ikke et hjerte som banker i tro, produserer ikke en sjel som kjenner sin sanne Skaper, Frelser og Konge. Vi behøver en ny fødsel – en andre, åndelig fødsel.

Gud gir en ny fødsel

Gud må gjøre dette selv, fordi «dere var døde på grunn av misgjerningene og syndene deres» (Ef 2,1). Det betyr ikke «for det meste død», som helten Wesley i filmen *Prinsessebruden*. Vi har ikke noe åndelig liv i oss overhodet, før Gud gir oss troens liv ved en ny fødsel. Ingen som er gravlagt på kirkegården kan føre seg selv tilbake til fysisk liv. Heller ikke kan en som er åndelig død føre seg selv til åndelig liv. «Gud er rik på barmhjertighet. Fordi han elsket oss med så stor en kjærlighet, gjorde han oss levende med Kristus, vi som var døde på grunn av våre misgjerninger. Av nåde er dere frelst» (Ef 2,4-5).

Herren har to verktøy han benytter for å gi oss denne andre, åndelige fødselen: Dåpen og Guds Ord. Jesu ord til Nikodemus henviser tydelig til vår dåp: «Den som ikke blir født av vann og Ånd, kan ikke komme inn i Guds rike» (Joh 3,5). Den Hellige Ånd kommer til vannet i dåpen for å føre oss til tro. Derfor kan apostelen Peter si at vannet i storflommen «er et bilde på dåpen, som nå frelser også dere» (1 Pet 3,21). Som storflommens vann førte død og ødeleggelse over Guds folks fiender og løftet Noah og hans familie i arken i sikkerhet, fører dåpens vann død og ødeleggelse over vår syndige natur og løfter sjelene våre i sikkerhet ved troen.

Et barn fødes. En mor føder. Fødselen er noe som skjer med oss uten noen beslutning eller samarbeid fra vår side. Jesus var ikke uforsiktig da han valgte å benytte akkurat dette bildet om vår omvendelse fra vantro til tro.

Samme apostel forsikrer oss om at Guds Ord har samme virkning på dem som hører det. «Dere er født på ny, ikke av forgjengelig sæd, men av uforgjengelig, ved Guds levende ord som er og blir» (1 Pet 1,23). Når Gud bruker oss eller andre til å forkynne evangeliet til mennesker som aldri har hørt det før, har dette Ordet kraften til å skape tro. De som tror er blitt født på ny ved det Guds Ord de hører.

«Født på ny» rett forstått

Hvis en luthersk venn eller din lutherske pastor snakker om å bli født på ny, handler det om den mirakuløse gaven Gud gir når han kaller oss til tro – nytt ånde-

lig liv. Selv om folk ikke fullt ut forstår bildet om en ny fødsel eller ikke har tenkt særlig over denne prosessen Bibelen beskriver, er hver og en som har en sann tro på Jesus blitt født på ny. I hvert eneste tilfelle er denne nye fødselen en gave fra Gud gitt til de troende i dåpen eller ved Guds Ord alene. Derfor kan du godt si at uttrykket «gjenfødt kristen» er overflødig og egentlig unødvendig å nevne, siden jo hver eneste kristen er født på ny.

Mange, om ikke de fleste, av vennene dine i evangeliske samfunn eller baptistkirker vil forbinde det å «bli født på ny» med at de har forpliktet seg til Jesus, enten da de først kom til tro eller da de senere hadde en sterk og dyp åndelig opplevelse. De tok en personlig beslutning om å stole på og følge ham. Vi kan ikke nekte for at de opplevde at de tok en beslutning. En slik beslutning er imidlertid ikke årsaken til troen. Den er heller ikke selve troen. Den er høyst et produkt av troen, på samme måte som kjærlighet og gode gjerninger følger av troen. Faren ligger i å stole på noe vi selv gjør for å bli frelst. Frelsen kommer fra Gud alene, ved troen som han gir oss som en gave.

Hvis vennene dine tenker at det å bli født på ny var deres avgjørelse i stedet for bare Guds gave, kan du kanskje hjelpe dem til å forstå bildet av fødselen bedre. Guds nåde ser enda herligere ut når vi forstår den nye fødselen vår som en gave fra ham.

John Vieths, WELS

Fra *Forward in Christ* 3/2023

Brev fra Kenya

I forrige nummer av Bibel og Bekjennelse fortalte Daniel Fjellström i LBK Stockholm om en reise til Kenya, om et gudstjenestebesøk i LBKs søsterkirke der og et møte med biskop Mark Onunda. Her forteller biskop Onunda selv litt om kirken sin i et brev til Daniel:

«Lutheran Church in Mission for Christ-Kenya (LCMC-Kenya) er en konfesjonell luthersk kirke som er medlem av Den konfesjonelle evangelisk-lutherske konferanse (KELK). Vår historie går tilbake til rundt 2005, da en biskop som var formann i Den evangelisk-lutherske kirke i Kenya (ELCK) bestemte seg for å endre kirkens vedtekter slik at den kunne bli en episkopal kirke og kirkens formann dermed få en ny tittel, nemlig erkebiskop. Det kom innvendinger fra en del som ikke var fornøyd med denne nye utviklingen.

I 2010 tok ting en ny vending da Det Lutherske Verdensforbund begynte å presse alle sine medlemskirker til å ha kvinnelige pastorer og tillate likekjønnede ekteskap. ELCK, som var medlem av Det Lutherske Verdensforbund, valgte å ikke motsette seg disse læreforandringene og ikke forlate organisasjonen.

Kenyanske barn får undervisning

Da erkebiskopen i ELCK ble spurt ut om disse nye standpunktene, ble han en diktator og satte mange pastorer under kirketukt. Andre ble avkraget. Deretter ble kirkelederne korrupte og solgte kirkens eiendeler som straff.

På den tiden syntes seksten pastorer under min ledelse at det nå fikk være nok, og vi begynte å handle uavhengig av ELCKs ledelse. I tre år opptrådte vi uavhengig av ELCK, og i 2013 bestemte vi oss for å registrere Lutheran Church in Mission for Christ-Kenya (LCMC-Kenya) som en egen selvstendig kirke.

Lutheranere fra masaifolket – menigheten i Elkimasek, Kenya

I 2015 tok vi så kontakt med Wisconsin Evangelical Lutheran Synod (WELS) for å undersøke mulighetene for kirkefellesskap. Vi møtte representantene deres flere ganger, og til slutt, i 2019, inngikk vi kirkefellesskap med WELS.

Siden den gang har vi hatt stor vekst i kirken. Vi har i dag 48 menigheter og ti prekensteder. Vi har 21 pastorer og femten studenter som skal ordineres til pastorer etter endt utdanning. Tre pastorer studerer til bachelorgrad i teologi og ytterligere tre til mastergrad.

Holy Cross Lutheran Church Umoja er moderkirken til alle disse menighetene i LCMC, ettersom det var den første kirken hvor alle pastorene pleide å samles for bønn og planleggingsmøter.

Da du (Daniel) kom til oss, så du at vi ikke er en stor forsamling. Men gjennom gaver fra menigheten og fra venner har vi klart å kjøpe tomt og begynt å bygge en kirke. Tanken er at en dag når den er ferdig, skal den bli hovedkvarteret til Den lutherske kirke i Mission for Christ-Kenya.»

Biskop Onunda legger til at han ser frem til å møte LBKs representanter på KELKs konferanse i Sør-Korea. Han er svært takknemlig for penger som samles inn til kirken i Umoja, og vi er alle hjertelig velkommen når vi besøker Kenya. Han håper også å kunne besøke trossøsken i Skandinavia en dag.

Det er LBK Stockholm som samler inn penger til støtte for kirken i Umoja, og de tar med takk imot gaver på Plusgiro 65 6762-2 eller Swish 123 623 44 88. Merk gaven "Kenya".

Daniel Fjellström svarer gjerne på spørsmål om vår søsterkirke eller om Kenya generelt. E-post: Daniel.fjellstrom@yahoo.com

Kapellinnvielse i Bulgaria

Det var med stor takknemlighet til Gud at forsamlingen i Dunavtsi, nord i Bulgaria, endelig kunne få innvie sitt nye kapell den første helgen i april, med gjester fra flere søsterkirker til stede. Vi i LBK Norge har de siste årene samlet inn penger til misjonsprosjektet *Outreach to Roma* i Bulgaria, og en del av midlene er blitt brukt til å ferdigstille nettopp denne bygningen. Blant annet på grunn av covid-pandemien har det blitt mye forsinkelse, men nå var altså et nytt og fint kapell med moderne teknikk helt klart for bruk i Guds rikes arbeid. Noe av det siste som kom på plass var stoler til gudstjenestelokalet, donert av LBK i Norge og Sverige og Finland (St Johannes forsamling, Vasa).

Utenom tilreisende gjester fra Sverige, Finland, Tyskland, Albania og USA, var også misjonærparet John og Nancy Roebke (WELS) kommet fra Malawi. De to snakker flytende bulgarsk etter å ha gjort et viktig grunnleggende arbeid i Dunavtsi i årene 1994 til 2004. Pastor Roebke ledet den tospråklige innvielsesgudstjenesten, der WELS-pastor Luke Wolgramm (stasjonert i Albania) – med den innfødte pastor Iliyan Itsov som tolk – holdt en preken om Jesu møte med tolleren Sakkeus. Herren forvandlet tollerens hus til en ny base for å forkynne evangeliet om Guds rike. Selv om vi bygger fine kirkelokaler, er likevel den fineste kirken på jorden den som Herren bygger av levende steiner, den som er skapt ved Guds ord og sakramenter. Forsamlingen ble minnet om Jesu løfte om at der to og tre er samlet i Jesu navn, er han midt iblant dem. Og det er viktig å virkelig glede seg over å kunne få samles om Ordet og sakramentene.

Pastor Iliyan Itsov mistet sin far under pandemien og har selv hatt en hel del helseproblemer de siste årene. Vi oppmuntres til å fortsette å be for ham og misjonsprosjektet *Outreach to Roma*, ikke minst om at Gud må reise opp nye ledere som kan assistere Itsov i arbeidet med å nå videre ut med det rene evangeliet til romfolket i Bulgaria, som er blant Europas fattigste. Må Herren velsigne og bevare forsamlingen i Dunavtsi og la det nye kapellet bli til stor nytte og glede for dem og til ære for Hans helige navn.

(Kilder: David Åkerlund, Finland og Luke Wolgramm, Albania.)

Første nattverdfeiring i nytt kapell

Hilsener fra søsterkirker

Herr og fru Roebke, herr og fru Itsov

Profeten Habakkuk

“Profeten Habakkuk” (1645)
Terenty Fomin

Profeten og boken

Habakkuk er en unik profetbok. Den beskriver i detalj profetens indre kamp med Gud. Han strever med de samme spørsmål som Job og forfatteren av Salme 73. At uskyldige mennesker lider, mens de onde trives og lykkes så bra. Både Job og Habakkuk stiller spørsmål til Gud. Og begge får høre Gud gi svar. Når diskusjonen er over, blir det bønn og lovsang i det tredje kapitlet. Dette kapitlet minner oss om Salmenes bok. Det er også likheter mellom Habakkuk og Jona. Jona satt og ventet på at Gud skulle ødelegge Ninive. Habakkuk sto i vaktårnet sitt og ventet for å se om Gud ville sende angriperne. Gud ber profeten komme ned fra tårnet, skrive ned budskapet fra Gud og gi det til folket slik at de skal bli berget. Vi vet ikke helt sikkert hva navnet Habakkuk betyr. Det har vært foreslått både at det betyr «omfavnelser» og at det har å gjøre

med en hageplante. Det musikaliske uttrykket Sela dukker opp (3,3), det eneste stedet utenom Salmenes bok.

Tiden

Habakkuk lar oss ikke vite under hvilke konger han levde. Det sjette verset i første kapittel gir oss imidlertid en indikasjon på at det må være før Jerusalems fall i år 586 f.Kr. Kong Josia regjerte årene 640-609 og var en gudfryktig konge som gjorde det som var rett i Guds øyne. Etter ham blir frafallet større og kongene etter Josia fremskynder dette. Habakkuk virket sannsynligvis helt mot slutten av 600-tallet, dvs på Jeremias tid.

Innholdet

Kap 1 – Det som er nå

I kapittel én spør profeten om hvorfor Gud ikke griper inn og stanser ondskapen. Et relevant spørsmål som kristne har stilt i alle tider. De rettferdige lider jo under de ugudeliges makt. Guds svar på dette er at han har full kontroll. Han holder på å mobilisere kaldeerne og Babel for å gjøre dette. De kommer, og de kommer med makt og forandring.

Profeten spør videre: Hvordan kan du Gud komme med noe som er enda verre?

Kap 2 – Det som skal komme

I kapittel to får profeten i oppgave å skrive ned svaret, for det ligger i fremtiden. Kaldeerne vil bli holdt ansvarlige for sine handlinger. Også de vil bli beseiret. Herren sitter på sin trone og alle må til slutt bøye seg for ham.

Kap 3 – Tillitsfull forventning om det som skal komme

I det tredje kapitlet går profeten fra spørsmål og tvil til tillit og tro. Han hviler i Gud – Herre, jeg hørte frasagn om deg og fikk ærefrykt for ditt verk, Herre. Gjenta det i vår egen tid, gjør det kjent før tiden er omme! (3,2). Han ser at Gud tenker på sitt folk – Du drar ut for å frelse ditt folk (3,13). Han lovpriser Gud – Hans herlighet dekker himmelen, jorden er full av hans pris. (3,3). Profeten er lykkelig – Jeg vil glede meg i Herren, juble over min frelses Gud (3,18).

Et viktig vers 2,4

Habakkuk 2,4 var et viktig vers for Martin Luther. Det hjalp ham til å se bort fra sin egen ufullkomne rettferdighet og i stedet glede seg over Kristi fullkomne rettferdighet. Paulus siterer verset både i Rom 1,17 og i Gal 3,11. Den rettferdige skal leve ved sin tro. Når apostelen nå presenterer det evangeliet han forkynner, sier han at evangeliet er en Guds kraft til frelse, dvs. en Guds kraft som gir frelse. Evangeliet handler om hvordan synderen tas opp i nåden. I det forkynte evangeliet åpenbares rettferdigheten fra Gud for synderen, en rettferdighet som tas imot ved tro.

Dette verset oppfatter mange innenfor den reformerte verden på en helt annen måte. De tror at lutheranerne har misforstått verset og at det i stedet er gjennom trofasthet mot Gud og hans bud man får del i rettferdigheten.

Ingvar Adriansson, Sverige

Himmelen

De siste tider – del 23

Alt blir lettere i livet om vi vet at vi har noe å se fram imot. Det ville være slitsomt å gå på jobb hver dag uten å vite at arbeidsdagen slutter om noen timer, eller begynne på en ny uke uten å vite at det er snart helg igjen. Som troende vet vi at vi har noe virkelig stort å se fram imot. Vi har håp. Livet er ikke håpløst. En dag er det slutt på striden og slitet i livet. Denne vissheten og dette håpet gjør livet lettere å leve. I noen artikler framover skal vi påminne hverandre om dette herlige håpet om himmelen.

Være sammen med Herren

Når Bibelen prøver å beskrive himmelen, begynner den med den enkle sannheten at himmelen innebærer at vi skal være med Gud. Himmelen er det motsatte av helvetet. Det er det stedet der mennesker og engler lever i Guds nærhet og erfarer direkte alle hans velsignelser.

1 Tess 4,17: «Deretter skal vi som er igjen og ennå lever, bli rykket bort sammen med dem i skyene for å møte Herren i luften. Og så skal vi være sammen med Herren for alltid.»

Åp 21,3: «Se, Guds bolig er hos menneskene. Han skal bo hos dem, og de skal være hans folk, og Gud selv skal være hos dem. Han skal være deres Gud.»

Mange bibelsteder taler om at vi i himmelen skal se Gud ansikt til ansikt. Her på jorden er dette umulig. Her er det slik at ingen kan se Gud og leve. Det skyldes synden. Men i himmelen er alt dette borte, og vi skal se Gud som

han er. Dette synet vil ikke fylle oss med frykt, men med en endeløs glede og velsignelse.

2 Mos 33,20: «'Du kan ikke få se ansiktet mitt', sa han, 'for et menneske kan ikke se meg og leve.'»

1 Joh 3,2: «Mine kjære! Nå er vi Guds barn, og det er ennå ikke åpenbart hva vi skal bli. Men vi vet at når han åpenbarer seg, skal vi bli lik ham, for vi skal se ham som han er.»

Åp 22,4: «De skal se hans ansikt.»

I himmelen vil vårt forhold til Herren være forskjellig fra slik det er her på jorden. Vi vil ikke bli allvitende slik Gud er. Men vår kunnskap om Gud vil bli fullkommen og direkte i motsetning til vår nåværende kunnskap, som bare er delvis og ufullstendig.

1 Kor 13,12: «Nå ser vi i et speil, i en gåte, da skal vi se ansikt til ansikt. Nå forstår jeg stykkevis, da skal jeg erkjenne fullt ut, slik Gud kjenner meg fullt ut.»

Ingen synd

Det som framfor alt skiller livet her på jorden fra livet slik det vil bli i himmelen, er at der vil det ikke finnes noen synd. Bibelen beskriver himmelen som et sted «hvor rettferdighet bor» (2 Pet 3,13). Her på jorden er vi hele tiden omgitt av syndige mennesker, og vi strever hele tiden med vår egen syndige natur. Her på jorden er alle troende rettferdige fordi de er blitt tilregnet Kristi fullkomne rettferdighet. I himmelen kommer vi til å være rettferdige i oss selv og ikke lenger

ha en syndig natur. Det vil ikke finnes noen synd eller ondskap av noe slag i den hellige Guds nærvær.

2 Pet 3,13: «Men etter hans løfte venter vi på en ny himmel og en ny jord, hvor rettferdighet bor.»

1 Kor 13,10: «Men når det fullkomne kommer, skal det som er stykkevis, ta slutt.»

Åp 7,14: «Dette er de som kommer ut av den store trengsel, de har vasket sine kapper og gjort dem hvite i Lammets blod.»

Dogmatikere har noen ganger brukt tre forskjellige latinske uttrykk for å beskrive menneskets tilstand før syndefallet, etter syndefallet og i himmelen:

I Edens hage: *posse non peccare* = «i stand til ikke å synde»

Etter syndefallet: *non posse non peccare* = «ikke i stand til ikke å synde»

I himmelen: *non posse peccare* = «ikke i stand til å synde»

Fordi vi ikke lenger vil være i stand til å synde i himmelen, vil også alle syndens konsekvenser være borte. Djævelen vil være kastet i helvetet, og vi kommer til å være fri fra alle prøvelser og fristelser og alt vondt og vanskelig.

Åp 7,16-17: «De skal ikke lenger sulte eller tørste, solen skal ikke falle på dem, og ingen brennende hete ... og Gud skal tørke bort hver tåre fra deres øyne.»

Åp 21,4: «Han skal tørke bort hver tåre fra deres øyne, og døden skal ikke være mer, heller ikke sorg eller skrik eller smerte. For det som en gang var, er borte.»

Ubegripelige velsignelser

I himmelen vil det hele tiden strømme en overflod av gode ting og velsignelser over oss for evig, fordi vi hele tiden skal befinne oss i Guds nådige nærvær. All denne godhet er umulig for oss å fatte fullt ut mens vi befinner oss her på jorden. Den er umulig å beskrive med vanlige menneskelige ord.

Ef 2,7: «Slik ville han i de kommende tider vise hvor overstrømmende rik han er på nåde.»

Bibelen taler ofte om himmelen som en bryllupsfest, en tid med en evig fest og uopphørlig glede.

Luk 13,29: «Fra øst og vest og fra nord og sør skal mennesker komme og sitte til bords i Guds rike.»

Åp 19,9: «Salige er de som er innbudt til Lammets bryllupsmåltid.»

Salme 16,11: «Hos deg er glede i overflod, fryd uten ende ved din høyre hånd.»

Hvor er himmelen?

Det fins mange som har lurt på hvor himmelen befinner seg. Er den et geografisk sted? Fins den langt ute i universet et sted? Men dermed forsøker vi å si noe om ting som Bibelen ikke sier noe om. Vi kan ikke finne himmelen verken ved å se på et kart eller i en stjernekikkert. Ifølge en kjent historie, uttalte det kommunistiske Sovjetsamveldets første astronaut, Jurij Gagarin, etter å ha fløyet noen runder rundt jorden i en satellitt, at han ikke hadde sett noe til Gud der ute i verdensrommet, så derfor fantes han nok ikke. (Sovjetsamveldets statsleder Nikita Khrusjtsjov fortalte denne historien som del av sin ateistiske propaganda. Det er imidlertid høyst tvilsomt at Gagarin egentlig hadde uttalt seg slik). Men likesom Gud ikke kan ses med det jordiske øyet, kan heller ikke himmelen det. Himmelen er det stedet der Gud og hans engler bor.

Den er en åndelig virkelighet. Men når Bibelen taler om himmelen, bruker den ord og uttrykk som vi mennesker kan forstå. Jesus sa at han var kommet «ned fra himmelen» (Joh 6,38). Og når Bibelen beskriver hans himmelfart, sier den at han ble «tatt opp til himmelen» (Apg 1,2).

Jes 57,15: «Så sier han som er høy og opphøyd, han som troner evig, Den hellige er hans navn: I det høye og hellige bor jeg og hos den som er knust og nedbøyd i ånden.»

Matt 18,10: «Pass dere for å forakte en eneste av disse små! For jeg sier dere: De har sine engler i himmelen som alltid ser min himmelske Fars ansikt.»

Siegbert Becker sier at «det kanskje stemmer mer overens med Bibelens ord å tenke på himmelen, ikke som et sted langt over stjernene, men ganske enkelt som en annen form for eksistens eller en annen dimensjon». Når vi går til himmelen, trenger vi ikke reise langt. I stedet blir det slik at «vi får en type synsevne som gjør at han blir synlig for oss. ... Teppet som har skjult ham for oss, blir løftet bort».

Livet i himmelen

Mange kristne har lurt på hva vi skal gjøre i himmelen. Hvordan blir livet i himmelen? Det reises mange nysgjerrige spørsmål som vi ikke kan svare på. Bibelen sier for eksempel ingenting om det skal være hunder eller andre kjæledyr i himmelen. Den sier ingenting om vi skal fiske, gå på tur, spille fotball, etc. For oss er det tilstrekkelig å vite at vi skal ha en fullkommen glede i Guds nærvær. Alt som trengs for at vi skal være lykkelige, vil vi få. Gud vil gi oss de samme gleder som vi får her på jorden. Men det vil ikke være noe ondt eller syndig heftet med dem.

Når vi ser på hva Bibelen virkelig sier om himmelen, forstår

vi at alle de hellige i himmelen i alle fall skal lovprise og tilbe Gud. Når vi i Åpenbaringsboken får glimt av den himmelske hærskaren, er de alltid opptatt med å lovsynge eller lovprise Faderen og Jesus.

Åp 5,13: «Og hver skapning i himmelen og på jorden og under jorden og på havet, ja, alt som finnes i dem, hørte jeg si: Ham som sitter på tronen, ham og Lammet være takk og ære, pris og makt i all evighet.»

Åp 15,3: De «synger den lovsangen som Guds tjener Moses sang, den som også er sangen for Lammet: Store og underfulle er dine gjerninger, Herre Gud, du Allmektige. Rettferdige og sanne er dine veier, du konge over folkeslagene.»

Åp 19,1: «Deretter hørte jeg noe som lignet et mektig kor fra en stor skare i himmelen. De sang: Halleluja! Seieren, æren og makten tilhører vår Gud.»

I Åp 15,2 står det at de troende i himmelen skal ha harper som de spiller på. Vi vet ikke om det betyr at absolutt alle, enten de var musikalske eller ikke på jorden, skal kunne spille på harper eller andre musikkinstrumenter i himmelen. Kanskje er dette bare et uttrykk for at i himmelen skal vi få høre den fineste musikken vi kan tenke oss som akkompagnerer det flotteste koret vi noen gang har hørt.

Vi vet at i himmelen skal ingen gifte seg. Da Jesus ble spurt av saddukeerne – som fornektet de dødes oppstandelse – om hvordan det ville bli for en kvinne som her på jorden hadde vært gift med sju forskjellige menn, svarte han:

Luk 20,34-36: «Menneskene i denne verden gifter seg og blir giftet bort. Men de som blir funnet verdige til å være med i den kommende verden og oppstandelsen fra de døde, de verken gifter seg eller blir giftet bort, for de kan ikke lenger dø. De er som engler,

og de er Guds barn, for de er barn av oppstandelsen.»

I himmelen vil vi ha et fullkomment forhold til og samvær med Herren og de andre hellige. Derfor vil det ikke være behov for jordiske samlivsformer slik som ekteskap.

Når det gjelder spørsmålet om mat og drikke i himmelen, er det ikke like enkelt å gi et klart svar. Noen teologer har ment at våre «åndelige kropper» ikke vil ha behov for fysisk mat og drikke, men vil få all sin næring direkte fra Gud. Dette er mulig. Likevel er det ingen tvil om at det på flere steder virkelig tales om mat og drikke i himmelen. Også Jesus spiste og drakk etter sin oppstandelse fra de døde, selv om han nok ikke gjorde dette for å holde seg selv i live.

Mark 14,25: «Sannelig, jeg sier dere: Aldri mer skal jeg drikke av

vintreets frukt før den dagen jeg drikker den ny i Guds rike.»

Luk 22,29-30: «Og nå overdrar jeg riket til dere, slik som min Far har overdratt det til meg, for at dere skal spise og drikke ved mitt bord i mitt rike ...»

Åp 22,2: «Midt mellom byens gate og elven står livets tre, fritt til begge sider. Det bærer frukt tolv ganger og gir sin frukt hver måned. Og bladene på treet er til legedom for folkene.»

Luk 24,41-43: «Da de i sin glede ennå ikke kunne tro, men bare undret seg, spurte han dem: 'Har dere noe å spise her?' De ga ham et stykke stekt fisk, og han tok det og spiste mens de så på.»

Vil vi komme til å kjenne hverandre igjen i himmelen og fortsette å være sammen med venner som vi fikk her på jorden? Det virker som Paulus mente at han ville få være sammen med sine

troende venner fra Korint og Tesalonika, og at han ville bli veldig glad over å se dem igjen.

2 Kor 4,14: «For vi vet at han som reiste opp Herren Jesus, han skal også reise oss opp sammen med ham og føre oss fram sammen med dere.»

1 Tess 2,19: «For hvem er vel vårt håp, vår glede og vår seierskrans om ikke dere, når vår Herre Jesus kommer og vi står for hans ansikt?»

(Vi vil fortsette å løfte fram hva Bibelen lærer om himmelen i neste nr. av Bibel og Bekjennelse.)

Egil Edvardsen

Den Lutherske Bekjennelseskirke Kirkemøte 2023

Tema: «Nå fryd deg, kristne menighet!»

Sted: Stemnestaden, Grinde,
28.-30. juli 2023

Fredag 28. juli

15.00 Foredrag v/Tor Jakob

Welde: «Nå fryd deg, kristne menighet!»

15.30 Kaffe

16.00 Foredrag v/Seth Erlands-
son: «Det lovede landet»

16.30 Foredrag v/David Edvard-
sen: «Sorgen skal bli forvandlet til
glede» (Joh 16,20)

17.00 Korøvelse

18.00 Kveldsmat

19.00 Kveldsgudstjeneste v/Egil
Edvardsen: «Salig er den som har
sin glede i Herrens lov» (Salme 1)

Lørdag 29. juli

08.30 Frokost

09.30 Morgenandakt v/David
Edvardsen: «Glede i hjertet gir god
helse» (Ordsp 17,22)

10.00 Kirkemøte

Parallelt: Barneundervisning

12.00 Middag

14.00 Korøvelse

15.00 Foredrag v/Seth Erlands-
son: «Så mange som sju ganger?»
(Matt 18,21)

16.00 Kaffemåltid

16.30 Foredrag v/Egil Edvard-
sen: «Tjen Herren med glede» (Salme
100,2)

18.00 Kveldsmat

19.00 Kveldssamling v/Tor
Jakob Welde. Salmedikteren
Martin Luther

20.30 Kveldskos med grilling og
leker.

Søndag 30. juli

09.00 Frokost

10.00 Høymesse. Preken: Seth
Erlandsson. Liturg: Tor Jakob
Welde.

Kollekt til LBKs misjonspro-
sjekt.

12.00 Middag

Påmelding til Egil Edvardsen

innen 25. juni 2023

E-post: egil@luthersk-kirke.no

Tlf: 99 03 98 56

Weekendpris (inkl. alle måltider
og losji):

Voksne: 1600,-

Barn og ungdom 0-18 år: Gratis

Leie av sengetøy: kr. 100,- eller

oppredd seng: kr. 150,-

Det er mulig å komme på dags-
besøk og betale for enkeltmålti-
der.

RETURADRESSE: Egil Edvardsen, Solåsveien 20,
4331 Ålgård

En tydelig plan for å skape tro

Jesus gjorde også mange andre tegn for øynene på disiplene, tegn som det ikke er skrevet om i denne boken. Men disse er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn, og for at dere ved troen skal ha liv i hans navn. (Joh 20,30-31)

Johannes 19,30 er et bibelvers som kan gjøre oss nysgjerrige og spørrende: Hvilke andre tegn gjorde Jesus? Hva mer var det disiplene fikk se ham gjøre?

Vi vil gjerne ha mer. For det kan jo aldri bli for mye av det gode? Slik er gjerne holdningen vår. Vi er sjelden tilfreds og vil alltid ha mer. Derfor undrer vi oss over hvorfor Gud ikke ga oss enda mer. Det hadde vel ikke skadet om han hadde fortalt oss om enda flere av hans Sønnens undergjerninger?

Svaret er enkelt: Gud har en klar og tydelig plan for hvordan skape tro. I de undrene Johannes beskrev (i tillegg til innholdet i Skriften ellers) har vi akkurat det vi trenger: «Disse er skrevet ned for at dere skal tro at Jesus er Messias, Guds Sønn, og for at dere ved troen skal ha liv i hans navn.»

Gud har til hensikt å legge fram for oss sin frelsesplan like fra det første løftet og helt til det er ferdig oppfylt og fullbrakt. Han vil vise oss tydelig og på en fantastisk måte at Jesus er oppfyllelsen av hans første løfte om frelse til den falne menneskeslekten samt løftene han ga ved Moses, Samuel, David og profetene i Israel og Juda. Hans ord leder oss til Kristus

med en detaljert beskrivelse av hans liv. Hans ord er der for å veilede kirken når den samler Guds utvalgte inn i hans kropp av troende.

Guds ord er utformet akkurat slik det er for å hjelpe oss å holde godt fast ved sannheten om at Jesus er sann Gud. Ordet er nådemidlet som hans Ånd virker gjennom når han planter og nærer troen slik at vi har liv i Jesus. Guds Ord er redskapet hans som gir retning til livet ditt idet du tjener Herren.

Paulus skriver til Timoteus: *Helt fra du var et lite barn, har du kjent de hellige skriftene, de som kan gi deg visdom til frelse ved troen på Kristus Jesus. Hver bok i Skriften er innblåst av Gud og nyttig til opplæring, tilrettevisning, veiledning og oppdragelse i rettferd, så det mennesket som tilhører Gud, kan være fullt utrustet til all god gjerning (2 Tim 3,15-17).*

Disse ordene er en god oppsummering av Herrens tydelige plan for hvordan skape og opprettholde troen vår.

Kjære Jesus, fyll meg hver dag med en fast tillit til at du er min frelser. Hjelp meg å være tilfreds med det som står skrevet i Bibelen og hjelp meg til å trenge dypt inn i ditt ords sannhet. Amen.

(Fra Meditations)